

KWARTAALRAPPORTAGE SIERTEELT: ZOMERWEER BEPALEND*Anita van der Knijff*

De ontwikkelingen in de sierteeltsector in het eerste half jaar van 2006 werden gekenmerkt door aantrekkende opbrengstprijzen voor veel sierteeltproducten bij een sterk stijgende gasprijs. Hierdoor stond, hoewel er grote verschillen zijn tussen de individuele bedrijven, het bedrijfsresultaat van veel bedrijven per saldo onder druk. In het derde kwartaal was vooral het zomerweer van invloed op de opbrengsten. De gasprijs bleef hoog, ondanks het feit dat de olieprijs op de wereldmarkt daalde.

Zomerweer beïnvloedt veilingaanvoer en prijzen

In het derde kwartaal heeft het weer een sterke invloed gehad op de aanvoer en verkoop van bloemen en planten aan de Nederlandse bloemenveilingen. Zo deed de warme julimaand, waarin diverse warmterecords sneuvelden, de vraag naar bloemen en planten geen goed. In augustus bleef als gevolg van de hitte in juli in combinatie met het sombere, relatief donkere weer de aanvoer achter bij vorig jaar. Tot slot was september weer recordwarm. Dit resulteerde in vergelijking met september 2005 in een lagere aanvoer bij alle drie de productcategorieën en hogere opbrengstprijzen. Met name de veilingomzet van snijbloemen had sterk te leiden onder het zomerweer. Ook bepaalde bloeiende kamerplanten die minder warmtebestendig zijn, hadden het moeilijk. Hierdoor is in de zomermaanden een deel van de omzetgroei die de veilingen hadden ten opzichte van vorig jaar teniet gedaan. Dit groeipercentage was over de eerste zes maanden van het jaar 6,5%. Over de eerste negen maanden van 2006 is dit percentage gedaald tot 4,4% (tabel 1). In vergelijking met vorig jaar is de omzetgroei bij kamerplanten het hoogst en bij snijbloemen het laagst. De omzetstijging is het gevolg van gemiddeld hogere opbrengstprijzen. De aanvoer van snijbloemen en kamerplanten en het aantal verkochte stuks was echter lager dan in dezelfde periode vorig jaar. Bij tuinplanten lagen de aanvoer en de verkochte aantallen op ongeveer hetzelfde niveau als vorig jaar.

Tabel 1 *Ontwikkeling veilingomzet, aantal verkochte stuks en gemiddelde opbrengstprijs per productcategorie, januari tot en met september 2006 (exclusief import)*

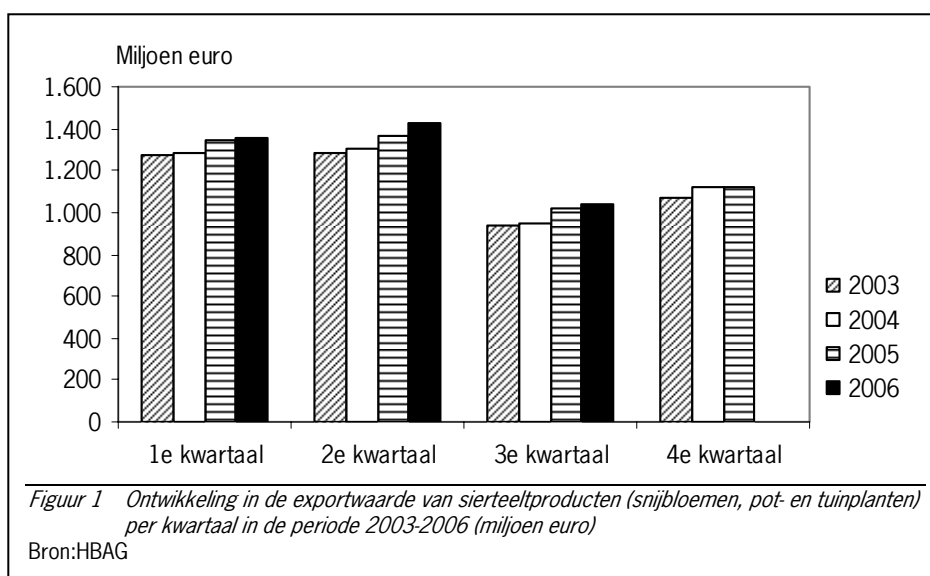
	Omzet		Aantal verkocht		Gem. prijs (ct./stuk)	
	totaal (mln. euro)	mutatie t.o.v. 2005 (%)	stuks (mln.)	mutatie t.o.v. 2005 (%)	2006	2005
Snijbloemen	1.463	2,8	6.283	-3,3	0,23	0,22
Kamerplanten	862	7,5	601	-0,5	1,43	1,33
Tuinplanten	206	3,6	308	0,1	0,67	0,64
Totaal	2.531	4,4	7.193	-2,9	0,35	0,33

Bron: VBN.

Exportwaarde verschilt sterk per maand

Het derde kwartaal levert in vergelijking met de andere drie kwartalen doorgaans de kleinste bijdrage aan de totale exportwaarde op jaarbasis; gemiddeld genomen is het derde kwartaal goed voor circa een vijfde van de totale exportwaarde van sierteeltproducten. Binnen het derde kwartaal is juli de minst belangrijke maand. Dit jaar bleef zowel in juli als in augustus de exportwaarde van bloemen en planten, mede vanwege de weersomstandigheden, achter bij vorig jaar. In september herstelde de export zich sterk en werd met 7% een bovengemiddelde stijging genoteerd. Per saldo werd in het derde kwartaal 1,6% meer geëxporteerd dan in dezelfde periode in 2005. In totaal werd in het derde kwartaal voor bijna 657 miljoen euro aan snijbloemen geëxporteerd en voor ruim 380 miljoen euro aan pot- en tuinplanten (figuur 1). Totaal werd in de eerste drie kwartalen van dit jaar voor 3,8 miljard euro aan sierteeltproducten geëxporteerd. Hiermee komt de exportgroei uit op 2,5%. Dit is procentueel gezien een stuk lager dan in de eerste negen maanden van

vorig jaar, toen een groei van 5,4% werd gerealiseerd. In de top-10-exportbestemmingen voor zowel snijbloemen als pot- en tuinplanten zijn in de eerste negen maanden van dit jaar verschillende ontwikkelingen waarneembaar. Bij pot- en tuinplanten noteerden alle belangrijke afzetlanden positieve groeicijfers met uitzondering van Duitsland (-3%) en Denemarken (-11%). Bij snijbloemen daalde de export naar maar liefst de helft van het aantal landen uit de exporttop 10 met 1- 3%. Daartegenover stonden twee positieve uitschieters: Verenigde Staten (+11%) en Rusland (+25%).

Gasprijs stijgt ondanks dalende olieprijs

Arbeid en energie zijn op jaarbasis de twee belangrijkste kostenposten op een glastuinbouwbedrijf. Met ingang van 1 juli 2006 zijn de CAO-lonen met 1,25% verhoogd. In de arbeidsinzet zijn over het algemeen geen grote veranderingen opgetreden. Het energieverbruik is in het derde kwartaal in vergelijking met het eerste en vierde kwartaal op de meeste glastuinbouwbedrijven relatief laag. Aan de andere kant hebben bedrijven met bijvoorbeeld Phalaenopsis-teelten flink moeten koelen. In juli behaalde de prijs van een vat Brent-olie met 78,66 US dollar het hoogste niveau ooit, waarna de prijs eind september daalde richting de 60 US dollar. Hoewel de gasprijs gekoppeld is aan de wereldolieprijs kwam, vanwege het zogenaamde naïjfeffect, deze prijsdaling nog niet tot uiting in de commodityprijs voor het derde kwartaal. Sterker nog, ten opzichte van het tweede kwartaal steeg de commodityprijs bij een belangrijke gasleverancier aan de glastuinbouw met 1,3 cent tot 22,4 ct/m³. Dit is 5,5 ct/m³ meer dan in het derde kwartaal vorig jaar en zelfs 11,7 ct/m³ meer dan in 2004. Tuinders met een eigen w/k-installatie daarentegen konden deze zomer door teruglevering van elektriciteit tijdens de zogenaamde plateau-uren profiteren van de hoge energieprijzen.